

Stanowisko
Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego
w sprawie upamiętnienia wydarzeń Bydgoskiego Marca 1981
z dnia 19 marca 2018 roku

W roku jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sposób szczególny pragnie przywołać i upamiętnić wydarzenia oraz postacie, które chwalebnie zapisały się na kartach historii naszego regionu, jak i całej Ojczyzny w dramatycznym okresie Bydgoskiego Marca 1981.

Wielowiekowa dewiza – Żywią i Bronią – znalazła wówczas współczesnych kontynuatorów, dających wyraz szczególnej roli ludzi wsi polskiej i tym samym stając się znakiem łączności z naszą patriotyczną i niepodległościową tradycją.

Dwunastego maja 1981 roku została zarejestrowana pierwsza w historii powojennej Polski chłopska organizacja związkowa – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”. Aby doszło do tego historycznego wydarzenia konieczne było stanowcze, pełne determinacji pokonywanie oporu władzy.

W ciąg tych działań wpisały się dramatyczne wydarzenia Bydgoskiego Marca 1981. Zamiast obiecanego dialogu władze wybrały rozwiązane siłowe, w którym obrażenia odnieśli zaproszeni przedstawiciele delegacji „Solidarności”: Michał Bartoszcze, Mariusz Łabentowicz i Jan Rulewski. Był to bezprecedensowy akt przemocy, obrazujący prawdziwe intencje ówczesnych władz, które nie zawahały się użyć brutalnej siły „pałek milicyjnych”. Ta agresja zjednoczyła ówczesne społeczeństwo i ostatecznie zmusiła władzę do ustępstw i rejestracji NSZZ RI „Solidarność”.

Bydgoski Marzec 1981 w konsekwencji stanowił skuteczny przełom w dążeniu rolników do posiadania własnej organizacji związkowej. Nie był to jedyny postulat. Upominano się także o ustawowe gwarancje nienaruszalności chłopskiej własności i prawa dziedziczenia, zmniejszenia ograniczeń w obrocie ziemią, równości rolnictwa indywidualnego i spółdzielczego, poprawy infrastruktury publicznej na wsi, łącznie ze swobodą budownictwa sakralnego. Dążenia „rolników polskich, rodzonych braci robotników” miały poparcie zdecydowanej większości społeczeństwa, odczuwającego skutki katastrofalnej sytuacji żywnościowej kraju.

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego pragnie wyrazić szacunek rolnikom za ich wierność przekonaniom i ciężką pracą oraz wdzięczność za niezłomną obronę interesów wsi polskiej tożsamy z dobrem całego państwa.